

6. Наточій А. Д., Тінін Д. Г. Застосування інтерактивних та мультимедійних технологій при вогневій підготовці працівників правоохоронних органів: зарубіжний та вітчизняний досвід. *Період трансформаційних процесів в світовій науці: задачі та виклики*: матер. II Міжнар. наук. конф. (м. Кривий Ріг, 19 січня 2024 р.). Вінниця : ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2024. С. 224-229. URL : <https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/13194/1/50-72-PB.pdf#page=225>.

Дмитро ТІНІН,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
Владислава ІВКІНА,
здобувач вищої освіти
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ НАДАННЯ ДОПОМОГИ

Воєнний стан в Україні спричинив не лише руйнування інфраструктури та економіки, але й суттєві зміни в психологічному стані населення. Зростання рівня тривоги, стресу та інших психологічних розладів стало серйозним викликом для українського суспільства. В цих умовах превентивна діяльність набуває особливої ваги. Актуальність дослідження психологічних аспектів превентивної діяльності в умовах дії правового режиму воєнного стану обумовлюється зростанням психологічних проблем, необхідністю комплексного підходу до їх вирішення та обмеженими ресурсами для надання психологічної допомоги.

Психологічна підготовка фахівців правоохоронних органів повинна включати такі елементи, як навчання технік самоконтролю та розуміння психологічних реакцій на стресові ситуації. Також важливо навчати фахівців ефективного спілкування з населенням та органами влади у військових умовах [1]. Окрім навчання технік самоконтролю та розуміння психологічних реакцій на стресові ситуації, до програми підготовки слід включити такі елементи, як:

- навчання методів подолання стресу, тривоги та страху;
- розвиток навичок саморегуляції та емоційного контролю;
- формування навичок психологічної самопомоги;

- вивчення етичних принципів роботи правоохоронних органів в умовах воєнного стану;
- аналіз психологічних особливостей роботи з цивільним населенням та військовослужбовцями.

З метою вдосконалення психологічної підготовки слід впроваджувати тренінги та семінари для фахівців, які здійснюють превентивну діяльність з питань психології війни, психологічних реакцій на стресові ситуації, посттравматичних стресових розладів тощо. Організовувати навчання фахівців методів роботи з дітьми, дорослими, особами похилого віку, особами з обмеженими можливостями та іншими групами населення, які мають свої особливості психологічного реагування на війну, та впровадження програм превентивної роботи, що враховують специфічні потреби різних груп населення.

В цьому аспекті необхідно акцентувати увагу на гендерному аспекті в освіті правоохоронців. Розуміння гендерної системи допомагає виявити негативні наслідки гендерних нерівностей та дискримінації, які можуть обмежувати можливості та самореалізацію особистості. Використання поняття «гендерна система» сприятиме усвідомленню широкого спектра факторів, які впливають на гендер, а також створюватиме підвалини для розробки стратегій та політик, спрямованих на покращення гендерної [2, с. 196]. Серед вдалих кроків становлення нашої державності можна назвати законодавче закріплення та боротьбу з такими явищами, як «домашнє насильство», «булінг», «дискримінація». Вагомий внесок у розвиток цього напрямку внесли підписання та ратифікація Україною міжнародних конвенцій, та, як наслідок, зміни у національному законодавстві відповідно до цих конвенцій. Визнання існування таких явищ у суспільстві, а також створення механізму для реагування та боротьби з ними саме по собі вказує на рівень становлення державності та демократизації на шляху забезпечення прав і свобод людини [3, с. 395].

Вдосконалення психологічної підготовки дозволить правоохоронцям та військовослужбовцям ефективно виконувати свої службові обов'язки в умовах воєнного стану, зберегти власне психічне та емоційне здоров'я, надавати психологічну підтримку цивільному населенню та постраждалим від війни, сприяти збереженню соціальної стабільності в суспільстві.

Крім того, силовикам також слід вміти подолати стресові ситуації, а саме: поліцейський повинен розвивати в собі стресостійкість, бути готовим до значних психологічних навантажень та вміти застосовувати практики психологічного розвантаження. Розвиваючи психологічну стійкість, поліцейські повинні спрямувати свої зусилля на: розуміння власних цінностей і сенсу; розвиток толерантності до невизначеності, щоб будь-які неочікувані ситуації стали для них звичними; розвиток здібностей приймати ситуацію, тобто розуміти, що людина не все може контролювати; розвиток вміння планувати, розставляти пріоритети і швидко змінювати плани в умовах швидкоплинності

і непередбачуваності подій; здатність працювати у колективі; вміння регулювати емоції; розвиток здібності бути «тут і тепер», що дозволяє переносити значні і тривалі навантаження [4, с. 163].

Щоб ефективно контролювати стрес, насамперед важливо чітко визначити його тригери. Це ті фактори, що провокують негативні емоції, такі як гнів, напруження, занепокоєння та дратівливість. Вміння ефективно управляти своїм часом та енергією стає не просто важливою навичкою, а й необхідною умовою професійної діяльності поліцейських. У вільний час, щоб знімати напруженість, варто користуватися такою практикою, як глибоке дихання, йога, медитація.

Усвідомлена медитація може стати потужним інструментом для зменшення стресу, занепокоєння та покращення емоційного благополуччя. Глибоке дихання є виключно виправданою стратегією для швидкого зниження стресу різних рівнів. Воно є важливою складовою всіх видів розслаблюючих процедур, ця техніка заснована на диханні через носову порожнину протягом п'яти секунд та наступному повільному видиханні через ніс протягом п'яти секунд, при цьому важливо зосередитися тільки на русі дихання [5, с. 169].

Вміння подолати стресові ситуації дає можливість поліцейським досягти оптимальної продуктивності, яка пов'язана з помірним рівнем стресу. Тобто продуктивність, ймовірно, погіршиться, якщо рівень стресу занадто високий. Певний рівень тривоги може допомогти людям передбачити перешкоди, бути обережними та організованими. Але надмірне хвилювання погіршує продуктивність, викликаючи нерішучість і невпевненість. Отже, стресостійкість є процесом і результатом успішної адаптації до важких або складних життєвих обставин, особливо за допомогою розумової, емоційної та поведінкової гнучкості й адаптації до зовнішніх і внутрішніх вимог. Стрес не зникає з життя, особливо в умовах сьогодення, тому управління стресом має бути постійним. Але, звернувши увагу на те, що викликає ваш стрес, і практикуючи способи його подолання різними шляхами, можна протистояти деяким негативним наслідкам стресу та збільшити свою здатність долати труднощі.

Підсумовуючи, потрібно зазначити, що ефективна превентивна діяльність повинна включати комплексні психологічні заходи, спрямовані на підтримку морального духу, розвиток стресостійкості та адаптаційних механізмів. Правоохоронці потребують спеціалізованої підготовки, що включає навчання різних технік самоконтролю, методів подолання стресу та ефективного спілкування.

Список використаних джерел:

1. Колесник О. О. Психологічна підготовка правоохоронців до дій у надзвичайних ситуаціях. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 2. С. 69-75.
2. Шлянчак С. О., Шлянчак А. В., Тінін Д. Г. Сучасна проблематика гендерної психології та гендерної ідентичності в період статевої зрілості індивіда. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2023. № 210. С. 192-199.

3. Тінін Д., Тимофєєв В. Психологічні аспекти гендерної політики в секторі безпеки України: співвідношення маскулітності та фемінізму. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. № 1 (116). С. 393-398.

4. Доценко В. В. Розвиток психологічної стійкості поліцейських в умовах військової агресії. *Проблеми сучасної поліцейстики*: матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20 квітня 2022 р.). Харків : ХНУВС, 2022. С. 160-164.

5. Панасенко Ю. О. Подолання стресу працівниками Національної поліції України в службовій діяльності. *Криміналістичні та психологічні аспекти досудового розслідування*: матер. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Одеса, 29 квітня 2020 р.). Одеса : ОДУВС, 2020. С. 168-171. URL : <http://dspace.oduvs.edu.ua/handle/123456789/4803>.

Дмитро ТІНІН,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
Дмитро ГОРПІНИЧ,
здобувач вищої освіти
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ТА СУЧАСНИЙ СТАН ІДЕНТИФІКАЦІЇ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Ідентифікація вибухонебезпечних предметів в умовах дії правового режиму воєнного стану є критично важливим завданням для збереження життя та здоров'я правоохоронців, військовослужбовців та цивільного населення, а також забезпечення безпеки військових та цивільних об'єктів.

Результати аналізу тенденцій розвитку збройної боротьби свідчать про постійно зростаючу роль застосування мінної зброї. При цьому спостерігається значний дисбаланс між розвитком мінної зброї і засобами виявлення, що, в свою чергу, обумовлює низку проблемних питань під час розмінування. Зазначено, що Україна у зв'язку з агресією РФ стала найбільш замінованою країною в світі. Окрім проблеми розмінування забрудненої території вибухонебезпечними предметами, гостро постало питання розвідки місцевості на наявність мін та пророблення проходів в мінно-вибухових загородах противника [1].

Безумовно, під час дії воєнного стану відбувається швидкий розвиток ідентифікації вибухонебезпечних предметів, який є невід'ємною складовою стратегії безпеки в умовах воєнного конфлікту. Завдяки постійному науково-технічному прогресу та інноваціям у сфері безпеки спостерігається постійне удосконалення технологій і методів ідентифікації, що дозволяє забезпечити більш ефективне виявлення та нейтралізацію вибухонебезпечних об'єктів.